

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Kummiffiones suau un nowehleschanu.

Nr. 34. Zettortdeenâ 21mâ August 1824.

No Rihges.

Zuhli mehneschu beidsiht 8 kahneeku un 2 jahneeku pulki, kohpâ 16,000 saldati, muhsu flahumâ tappe fapulzinati. Imâ August mehnescha deenâ leels munsters par scheem karra pulkeem tappe turrehts. Tas wirsu Generals, Graf Sacken, pats bija flah. Zeem saldateem par ismahzifchanu tas munsters tâ bij isdohmahs un us muhsu Spilwi (kas irr warren leela plawa us kreisu Daugawas puffs), tappe turrehts, itt kâ nahktu eenaidneeki no Zelgawas pusses, gribbedami Rihgu apsehst, un itt kâ buhtu zitti karra spehki par juhru pilfatam par paligu atnahkuschi un pee skanzas no fuggeem iskahpuschi. Wifs tappe tâ isdarrihts, kâ bij nolifts, un tas augsts wirsu Generals, kâ sadfird, ar wirsneekeem un saldateem ittin ar meeru effoht bijis.

* No Tukkumes aprinka.

Us muhsu puffs nu jau par feschahm neddelahm gan drihs iddeenâs lihst. Dascheem seens wehl neplauts, zitteem eepuis un us puffs pohstâ gahjis. Waffara scho gadd pee mums warren drehgna un flapja; bet eeksch Wahzsemnes awisehm lassam, kad Spanceru semmê tahda saufa un karsta waffara effoti, ka labbiba pa laukeem kâ noswillinata un nobedsinata un kad Sprantschu semmê tas laifs scho gadd tik warren karsts, ka daschi zilweki no ta leela karstuma gallu dabbujuschi. Weenâ widdû diwi jaunâs fecwas us lauku labbibu planjoht noslahpe un nomirre, un zittâ widdû weens darbineeks arri no leela karstuma gallu dabbuja; gamm winna darba beedris tam atnesse wihn-ettiki, lai atspirgst, bet jau bij nomirris. — Turprettim Sweedru semmê schi gadda waffara warren augstiga, jo 17tâ Zuhni mehnescha dee-

nâ weena meita, kas kalmôs lohpus gammija, weenlihds ar 11 lohpeem, prohti gohwin, telkeem un firgeem, nosallusi. Ir eeksch Rihges awisehm lassa, kad Pernawas kirspehke 11tâ Zuhli mehnescha deenâ feena plahweji, kas spanniti ar uhdeni pehz iskapta istrihschanas bij lihds nehmujschi, agri no rihteem to uhdeni safalluschu eeksch sawu trauku atradduschi.

No Leepajas.

Pee mums weenâ peefdeenâ us waffaru weena schihda mas nams nodegge. Sawu schabbaswu fwinnedami tee eedsihwotaji swezzi pa dauds flah pee lohga preekscharramahm drazhnem bij likkuschi. Gefahkumâ warreja itt lehti to ugguni apdsehst, bet schihdi schabbasa behl ne drihstjeja, tee turprettim fleegdami brehdami no namna isstrehje. Wehl pahris drohschu wihru buhtu warrejuschi wiffu namnu glahbt, bet schabbas bija. — Kad nu krittigi landis un pilfata pullize atstrehje, tad jau wifs nams degge; tatschu wehl glahbe un leetas isnesse, zil ween warreja. Weidsiht schihdi fahke breht: Ak tas behrns! fur irr tas behrns! — — Woi ta behrna tehws jeb kahds rabbineeks eestrehje deggoshâ nammâ to behrnu glahbt? — — Kas dohs! Tee fazzija: mehâ ne drihstam, taggad schabbas. — Utikal krittigi zilweki to nabbagu behrnu no ugguns leesmahm isnesse. —

(No Rihges Uwisehm.)

No mahnu tizzibas.

(Ohtra un beidsama istelkchana.)

Bet lai nu dsirdam, fo tas Wahzsemnes raksts no Iggauneekeem stahsta, jo no scheem dauds wairaf launa runna.

No Zggauneekeem stahsta :

Kad seewas us grubtahm kahjahm malku nefs istabâ, tad fargahs, ka to schkehrsam ne noleek, jo tas warretu wimmu meefas auglam skahdeht. Kad divi seewas reisè schkaud, tad tizz, ka meitinas fatihs, bet ja divi wihri kohpâ ischkaudahs, tad puiseni buhs. Kad grubtai feewai us kahju minn, tad behrnam lihkas kahjas buhschoht. Kad seewa pehz dschandeschanas pirinâ reisè pee galda apsehdahts, tad tai tohp augstaka weeta dohta, jo zaur to arri wiinna behrns pehz laika augstâ gohda kahrtâ kahps. Behrnam ne drihst ne kahdu grubtu leetu galw-gallâ likt, jo tad tas ne warroht augt. Pee pirinas leetas, ko behrns rohkâ kâmpj, warr pasiht, ko dschwwojht mihlehs. Tapehz tahdas leetas behrneem rohkâ dohd, ko wezzaki labprahht wehle, lai pehz turretu. Behrns, kas pehdejâ nebbetas pussè dschenn, wehlu apprezzejahs, jeb arri itt ne mas.

Kad basnizas kungs flimnu apmekle, tad us wiinna sirgeem luhko. Kad tee galwu pazett, tad flimmais atlabbofees, ja nodurr, tad mirs. Mirruscheem tohp daudsfreis addata, deegs, nauda un suffeklis peelikts, lai garru zeltu eedami to wakkahht warretu. Weetahm ehdeeni peeleeek pee mirruscheem, lai ne isfaltu. Zitti slohtu rohkâ turredami, schkhruschas dwehseles fauz, lai nahk chst. Kad nu dohma, ka jau pachduschas, tad slohtu salausa, par sismi, lai nu atkal aiseetu, bet tad peekohdina, lai pahreedamas druwâs ne aistiftu. — Kad mirroni pastarâ deenâ zeltees, tad dohma, ka wiffas basnizas prett seemelu sagruhs, tapehz ne weens ne grihb us seemela pussi rohkams.

Kad behrns kristihts tohp, tad leek wehrâ, woi galwu stengri pazett woi nolaisch. Kad pazett, tad buhs wessels un ilgi dschwwohs, ja nolaisch, tad jau jamirst buhs. Kamehr kristihts tohp, ta behrna tehws zil spehdams us basnizu tekk, jo zaur to, tee dohma, buhs ir behrnam midras un schiglas kahjas. Schis eeraddums wiffuwairak juhmallneekkeem effoht. Pehz lihka rakshanas ne warr kristibas buht. Kamehr kristi, kuhni weens us ohtru ne skattahs, baididamees, ka behrnam zaur to grubtas flimnibas useeschoht, jeb tas fehmuus re-

dschchoht. Zitti behrna autds grebsenu bahsch, jo tad agri prezzeschoht. Zitti naudu, maissi un kiplohku eebahsch, lai baggats taptu un burwjeem spehka ne buhtu. Kad behrns pee kristischanas aismidsis, tad ilgu muhschu ne redsehsh. Kad kuhmneeki preeksch kristischanas ko bauda, tad buhs behrnam sohbu-sahpes. Wezzaki, kam jau behrni mirruschi, jaunpeedsummuschus mehds Uhdamu jeb Gewu faukt, zerredami, ka tad wairs ne mirs. Peektdeena irr nelaimiga, zettortdeena laimiga deena pee behrnu kristischanas. Peektdeenâ kristihts behrns ne kam ne derr un daudsfreis bendes rohkâs kriht.

Kad pee Deewa galda eet, tad zitti Deewamaises gabbalinu paturr prett ragganahm. Zitti tanni deenâ dauds dserr, teikdami, ka swehta wakkarina spehks zaur to tohpohht stipri-nahts. Tahdi tabbaku tad ne smehke un tik pehz kahdahm deenahm masgajahs.

Pee pehrfona ruhkschanas dauds dohma, Deews gainoht wellu, un nu durwis un lohguus zeeti aisslehd, lai ne nahktu eekschâ. Tahda weeta, kurrâ sibbins spehris, swehta rahdahs. Ja alminu spehris, tad dohma, ka wels bijis eekschâ. Warrawihgsne daudseem ta iskaptis irr, ar ko wels dsihts tohp.

Zitti dohma, ka no puhzas warretu wehju isdabbuht, kad tai salti woi zahlî preekschâ turr, un kad saltts schnahz jeb zahlhts pihkst.

Kad jauna gadda wakkarâ trohksni pa mahjahm dsird, tad weenam sehâ jamirst. Swehtetu un Mahrina deenâ sweiji tihklus ne ismett. Pelnu deenâ seewas ne adda, jo tas lohpeem kaitetu. Labrentscha deenâ ugguni ne fuer, jo tad zauru gaddu ugguns grehts ne buhs.

Wiffas semueeku mahjâs atrohn debbesu grahmatu, ar laimigahm un nelaimigahm deenahm. Scho grahmatu augsti isturr, un ja weens nelaimigâ deenâ leelu grehtu padarritu, tad winsch tomehr dohma bes wainas buht, jo winsch ne effoht warreis zittadi darriht.

Markusa un Kattrines deenâ ne weens us jakti ne eet. Kad pirinâ seemas swehttu deenâ schkaud, tad tas eet us laimi. Peektdeenâ ne weens ne ko labprahht ne darra un zettortdeenâ ne effoht labbi zittu apmekleht.

Kad gans pirma reisi lohpus isdsunnis mah-
jäs pahreet, tohp winsch ar uhdeni aplaisihts,
tas effoht lohpeem gauschi labbi.

Mescha swehrus pee wahrdeem ne fauz, lai
skahdes ne darra. Tä lapsu fauz par pelleku,
lahzi par plattkaju. Kad wilkam fahli pa
minnu bere, tad pa zittu zellu tekk. Kad wilks
pirmä gaismä fauz, tad ta slihta sime, jo tad
buhß fehrgas un bads.

Ja wilks aiti aisness, tad to warr dwindeht
us atdohschanu, kad tam naudu, zeppuri jeb
pihpi pakkat sweesch. Kad sakkı pee wahrda
fauz, tad winsch sehjä nahf. Kad wistas ar
slohtu kappa, tad labbi dehj. Kur gaspascha
jeb saimneeze tas wezzakais behrns irr, tur
pirnu tellu wajaga isdoht, zittadi lohpi nihst.
No fahrpeem un fukkaineem pee malkites run-
naht newa brihw; zittadi wairaf wehl grausch
un ehb.

Ugguns grehku warr dschst, kad melnu wistu
uggunt cemett. No jaunns maifes druzinas
us semmi jamett un no prischa allus kahdas lah-
ses semme jaleij. Kad semneeka affä zits par
ilgi eeskatta, tad dikti eeskaisahs. — Kaych?
Alka tad ischuhß. Kad suhdus wedd, tad tee
nokrittuschi gabbali newaid uszettami. Zaur
to fukkaini un ruhfa rudßs rohnahs. Jauna
ehkä eegahjuschi, manna, kahds putninsch, woi
lohps papreeksch nosprahgs, ja tam spalwainas
kahjas, tad tas labbi, bet ja kahjas plikkas,
kä sohsei, tad irr laudis mirschohf.

Woi nu ne buhß gan no scheem mahnu
tizzibas neekeem? — Deewsgan buhß! Smei-
jeetees, juhs gudri zilweki! par tahdam nerru
mahzibahm, bet noschehojeet arri tohs, kas
winmas zeeni. Nohst, nohst, ar schahm tum-
fibahm, ko patß Deews jau ne eereßß, jo tas
falka us Israäla behrneem (5 Moshus graham.
18 nobaltä): Lai tawä starpä ne tohp atrasts,
kas siblefchanas zeeni, jeb laika zeenitais, jeb
kas putnu brehfschanu zeeni, jeb burwis, jeb
weens apmahnetais, kas apmahneschanas zeeni,
jeb kas weena siblneeka garru jauta, jeb simeß
zeenitais, jeb kas mirruschus jauta, jo wiss,
kas to darra, tas irr tam Rungam weena ne-
gantiba.

Teesas fluddinaschanas.

Kad tas saldatß Mahrinsch, kas no Saffes mui-
schas, Wentes pilß aprinki, par rekruthi nobohtß,
no Diltges aisbehdßs, tad wissahm pullizes teefahm
pilsatßs un us semmehm no Kursemmes Guberne-
menta Waldischanas tohp usdohtß pehz ta mefleht
un noliktä laika par to rapportus, fur wajaga,
aisfuhst.

Us pawehleschanu tahs Keiserikßas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsßs u. t. j. pr.,
tohp no Sohdu muischas pagasta teefas wissi parradu
dewei ta bijuscha schinniga saimneeka un zittfahr-
tiga muischas waggares Darge Jehkaba, par kurra man-
tu konkurse irr likta, scheitan aizinati, lai pee sau-
deschanas sawu teefu eeksch 2 mehnescheem, prohti
lihdß 27tu September schi gabda, kas par to ween
weenigu un isflehdßsamu terminu irr tappis noliktß,
ar sawahm prassischanaahm un parahdischanaahm woi
paschi, woi zaur weetneeku, kä irr wehlehtß, schei-
tan atmahf un lai tad fagaiba, kas turplikam pehz
likkumeem taps spreestß. To buhß wehrä nem! —
Zläistß ar appatschrafsieem un sehgelu tahß Soh-
du muischas pagasta teefas 27tä Jubli 1824. 2

(S. W.) Pechter Swirkal, pagasta wezzakais.
(Nr. 91.) Fr. Heintß, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserikßas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsßs u. t. j. pr.,
tohp no Randawas pagasta teefas itt wissi, kam laut
kahdas prassischanas pee tahß pareisi farakstias pak-
kal palikkuschas mantas ta us to Kungu muischu
Dhsol muischu (Paulsgnade) nomirruscha zittfahr-
tiga Randawas Krehna pawalsneeka Anfs Runrad,
pehz ta S. 124. to wissaugstali apstiprimatu semnee-
ku likkumu us paleekainu buhschanu scheitan aizinati
un sasaulti, lai pee tahß minnetas pagasta teefas
wisswehlaki eeksch weenu gabdu un weenu deenu,
tas irr lihdß 12tu Juni 1825, kas par to ween
weenigu un isflehdßsamu terminu irr noliktß, peetei-
zahß, lai sawas prassischanas un meflefchanas, kä
klahjabs un kä zaur likkumeem irr spreestß, wehrä
nem, un lai tad fagaiba, ko teefa spreedißß; ar to
peelohdinaschanu, kä ikkatsß, kas schinni isflehdßsamä
terminä ne peeteiktöhs, ar sawahm prassischanaahm
turplikam taps noraidihtß un kä winnam taps us-
liktß par scho lectu wairs ne runnaht. Kam pee
schihß leetas dalka irr, tas lai to wehrä nem! —

Tä irr isläistß no Randawas pagasta teefas 11tä
Jubli 1824. 2

(S. W.) Us pawehleschanu,
(Nr. 182.) J. D. Külle, pagasta teefas srihweris.

No Skehdes = Waldegahles pagasta teefas wiffi tee, kam fahdas taisnas praffifchanas pee tahs atftahtas mantas ta nomirruscha Waldegahles fainneeka Danning Unfs, par kurra mantu konkurfe nolikta, ar fcho fafaukschannu tohp aizinati, lai wiffwehlaki lihds imu September f. g. pee fchihf teefas teizahs.

Skehdes = Waldegahles pagasta teefa imâ Juhli 1824.

Wesbubben Girth, pagasta wezzakais.
Becker, pagasta teefas ffrihweris.

No wezzas Saules muifchas pagasta teefas, pehz nolifschanas tahs Bauffas aprinka teefas, fcheit tohp ffinnamu darrihts, fa tahs dehl muifchas parrada tam mohderneekam Jürgens un winna laulatai draufdenei nokihlataf lectas, prohtii weddamas mantas un lohpi, tanni 29tâ August f. g. eefsch tahs pee jaunas Saules muifchas peederrigas lohpu muifchas, Wezmuiifchas, tam wairak fohlidamam, kam tulst irr jamaffa, uhtropâ tapf pahrdohstas. Wezzâ Saules muifchâ 16tâ August 1824.

U. Rundschen, preefschnecks.
(Nr. 150.) J. Nouffet, pagasta teefas ffrihweris.

Eefsch leelas Sunnaffies mescha irr weens farkanâ ehfels, widdifchliks no auguma, wallâ atrasts tap-

pis. Tas, kam peederr, no Sehrpils pagasta teefas tohp aizinahs ar drohfschahm leezibahm feschu nedetu starpâ pee schahs teefas peeteiktees un pehz atlihdifinaschanas to atraschanas un barribas malfu to firgu idnemt, jo pehz noliktu laifu tas tapf pahrdohst. Jaunas Sehrpils pagasta teefa 24tâ Juhli 1824.

(S. W.) ††† schahs krusta fihmes irr appakfsch-raktijis Gehger Jakob, to apleezina
(Nr. 58.) W. Philipsenn, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta flubdinafchana.

Zai nafki no 21ma us 22tru Juhli fchi gabba tappe no Stendes basnijfkinga stakta diwi firgi, weena pellaka wadmalla mehfele, weenas wezzas wahzu wehrfeles, trihf eemaukti un weeni apaufchi nosagti. Abbi firgi melni, no widdifchlika auguma. Wennu warr pasht pee sawas kuplas astes, pee weenas pahrscheltas un pee weenas pahfshinataf auf, fa arridfan pee baltahm blekkeh un paffkalfahjahn pahri par naggeem. To ohtru pee fmuidraka auguma un paprahwa fahrpa us purnu. Abbi firgi no 7 lihds gneem gaddeem wezzi. Kas pee isdabbufchanas to sagtu un firgu peetifdamu parahdifchannu Stendes basnijzas lunga muifchâ warr doht, tas dab-buhf 60 Rubbulus Banko pateizamas naudas.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 18tâ August 1824.

	Subraba nauda.			Subraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 76½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds kanneru . tappe malfahst ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis	—	—	1 — flittakas furtes — —	2	—
1 Puhrs rudfu tappe malfahst ar	—	90	1 — tabaka	—	75
1 — kweefchu	1	20	1 — bselfes	—	75
1 — meefchu	—	70	1 — fweesta	1	60
1 — meefchu = putrainu	1	20	1 muzza filku, preefchu muzza — —	6	—
1 — aufu	—	60	1 — — wihfchnu muzza — —	6	25
1 — kweefchu = miltu	1	75	1 — farkanas fahls	6	50
1 — bihdeletu rudfu = miltu	1	30	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	75
1 — rupju rudfu = miltu	1	—	1 — rupjas baltas fahls — —	4	50
1 — firnu	1	20	1 — fmalakas fahls	4	25
1 — linnu = fehklas	2	25			
1 — kanneru = fehklas	1	30	50 Grafchi irr Barra jeb Papihres Rubbulus un Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ malfâ.		
1 — fintmenu	3	50			

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 356.